

פרופסורים ואקדמאים ישראלים קוראים לחרם על המדינה, הם מזדהים בראש חוצות עם אויבנו, ואפילו תמכו בהריגת מתנחלים וזכו להגנה בשם "החופש האקדמי" – הם לא הזמנו ולא נעצרו לחקירה. הצהרות על בגידה במדינה ותמיכה בהרג מתנחלים אינן מובילות למעצר, אז איך ברכה רבנית על הוצאת ספר הלכת, מצדיק טיפול מבזה? אמת, רב חייב לבוא להיחקר גם אם לא היתה תבונה רבה בהזמנתו למתקן המשטרתי, אבל הזמנה כזאת חייבת היתה להישלח, ואולי קודם לכן, גם אל מי שקרא לשבור את מפרקתם של "האחים הכתומים" הקרובים ללב שחוגגים את יום שחרור ירושלים.

רק בימים אלה ערך פרופ' עודד רגב מהטכניון השוואה בין רבנים לפושעים נאצים. ההסתה המטרופת של פרופ' רגב המסית לרצח מעמידה שוב את הפרקליטות במבחן האכיפה. האם יזכה רגב לחסינות כמו אייל ניר מאוניברסיטת בן גוריון שקרא להרוג מתנחלים או שלשם שינוי זרועות שלטון החוק של שי ניצן יגיעו גם אליו? דת ומדינה, מדינה יהודית דמוקרטית – לא חייבת להיות סתירה ביניהם. גם היהודי הדתי מעדיף מדינה בעלת יכולת שילטון, פועלת לפי חוק ומונעת אלימות. אבל החוק צריך גם להקרין סובלנות, תמיכה בציבור וחוסר אפליה. תעברו על המאמרים הרבים שכתב בן דרור ימימי בפנינתו במוספשת בעתון מעריב על העמותות, האנשים והפרופסורים הקוראים לחרם על ישראל והתומכים בהרג יהודים, המוחסנים ממורא החוק הדמוקרטי, כדי להבין עד כמה האפליה אינה אנושית ונוטה רק לכוח אוח.

זקוקים אנו היום יותר מתמיד להנהגה כללית ומשפטית שתבטא את הקינאה לשמירת החוק בלי אפליה. צריכים אנו לאיש על העדה, איש אשר רוח בו שישמענו דברי המנהיגים ברמה וידעו להעביר אותנו את הירדן הסוער אל חוף מבטחים. אף אחד לא מוכן להמיר את הדמוקרטיה בחוקה אחרת. אבל בדמוקרטיה הגדולה בעולם, מצוין על שטרי הכסף באלוהים אנחנו סומכים, ושום חילוני לא חושב שזה הורס את הדמוקרטיה.

במסגרת המאבק בתאונות הדרכים החליטה מערכת "ענג שבת" להקדיש פינה הקשורה לפרשת השבוע בנושא **"ונשמרתם לנפשותיכם – בין הרצוי למצוי"**, החל מפרשת בראשית תשע"ב ואילך. ברצוננו לשתף את הקוראים בכתיבת המאמרים. כל מאמר יהיה בן כמאתיים מילים. אנחנו מזמינים את ציבור הקוראים לפנות אלינו עם הצעות, רעיונות, וכתיבת מאמר. נא להעביר אלינו את ההצעות באמצעות האימייל. ניתן לתאם מראש כתיבת מאמר לפי פרשת השבוע.

מפעל תפילין ז"ס 77077
 בדיקת תפילין ותיקונים • במקום עורכים בדיקת מחשב למזוזות, פרשיות וכו'.
 יצור בחי תפילין נסוח מהודות בכל הנוסחאות
 בהשגחת הרב משה שאול קליין שליט"א מו"צ בבד"ץ דמרון הגד"ש ואזור שליט"א.
 לפניה, להתיעצות ולהזמנה: 09-8870673

נופש כשר * שבתות חתן ואירועים * דילים מיוחדים לחו"ל
הרשמה לראש השנה וסוכות במבחן בתי מלון כבר החלה
דורון גלעזר 052-5851115 AsiaTravel.co.il
 E-mail: info@asiatravel.co.il 03-5256678 פקס: 10 יהודה ת"א.

קול שופר יריד לבתי כנסת, מוסדות, ישיבות ומנציחים – תורמים
 אולמי קינג דויד' ובוטינסקי 9 ב"ב יום שלישי כ"ד בתמוז תשע"א
 26.7.11 בשעות 16:00 - 23:00

התערוכה פתוחה לקהל הרחב-ללא תשלום
 ריהוט לבתי כנסת • ארוגות קודש • כסאות פרוכות הנצחה וזיכרון • לוחות מועדים ממוחשבים • תשמישי קדושה תיקי ס"ת • סת"ם • ספרי קודש • מוציאים בטכנולוגיה והלכה כ"ב/9 ק'
עשרות פרסים יקרי ערך בהגרלה
 לוח זמנים דיגיטלי-שעון זמנים • סידורים גדולים לש"ץ • סטים מחזוריים • פרוכת • טליתות • סטנדרים שולחניים • כרטיסות שבת • ערכות יודאיקה
דפי שופר 03-9678555 | להרשמה מוקדמת: sfr@bezeqint.net

ענג שבת

פרשת: פנחס - מטות

ערב שבת קודש
 עלון
 דו שבועי

י"ג בתמוז ה'תשע"א יוצא לאור ע"י העמותה להשרשת ערכים יהודיים לאומיים
 לעילוי נשמת בעלי, אבינו וסבנו הרב אורי דסברג ז"ל (15.07.2011)
 עלון מס' 21 (1,044) (שנה עשרים וחמש)

מועדי השבת פנחס

ער"ש מוצ"ש	יום	19.11	20.27
ת"א	19.26	20.30	
ח"פה	19.19	20.31	
ב"ש	19.27	20.28	
אילת	19.25	20.25	

זמני היום והלימודים היומיים:

משבת פנחס - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	3.57 - 4.02
זמן הנחת תפילין	4.27 - 4.32
הנץ החמה (מישור)	5.46 - 5.50
הנץ החמה (הנראה)	5.49 - 5.53
ס"ז ק"ש מג"א	8.21 - 8.24
חצות היום	12.47 - 12.47
מנחה גדולה	13.22 - 13.23
שקיעת החמה	19.47 - 19.45
צאת הכוכבים ב'	20.37 - 20.35

מועדי השבת מטות

ער"ש מוצ"ש	יום	19.07	20.23
ת"א	19.23	20.26	
ח"פה	19.15	20.27	
ב"ש	19.24	20.24	
אילת	19.22	20.21	

זמני היום והלימודים היומיים:

משבת מטות - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	4.03 - 4.09
זמן הנחת תפילין	4.33 - 4.39
הנץ החמה (מישור)	5.50 - 5.54
הנץ החמה (הנראה)	5.53 - 5.58
ס"ז ק"ש מג"א	8.25 - 8.28
חצות היום	12.47 - 12.47
מנחה גדולה	13.23 - 13.22
שקיעת החמה	19.44 - 19.40
צאת הכוכבים ב'	20.34 - 20.30

דף יומי: חולין כו - לג
לזמנים נוספים בכל הארץ שלח את המילה "זמן" ובקשתך למספר 1315. לדוגמא: זמן שקיעה מחר בטבריה"
 את העלון ניתן למצוא באתר www.yeshiva.org.il
 וגם באתר מורשת בקטגוריית עלוני שבת ב"מידע יהודי"
www.moreshet.co.il

י"ד העמותה והעורך עו"ד שמואל כהן כתובת: רח' בלור 3, ת"א טל: 03-5234063, פקס: 03-5234054 דוא"ר: smuladv@netvision.net.il דפוס: אקסטרה פרינט 50-54-1700

קנאת הרב - קנאת ה' טהורה
 בהצהרתו של הרב מרדכי אליהו זצוק"ל בבית המשפט בהיותו בן 21, עת היה עצור כחבר בארגון "ברית הקנאים" (בקרב יראה אור ספר וגם ביוגרפיה של הרב, ובתוכו פרק העוסק בברית הקנאים), הביא הרב את הגמרא בברכות (כ, ע"א) המספרת על רב אדא בר אבהו שקרע בגד לא צנוע מעל אשה בשוק, הטילו עליו קנס של ארבע מאות זוז, כשהסתבר לו שהיא כותית ושמה מתון, אמר השם הזה גרם לי להפסד של ארבע מאות זוזים. הגמרא הביאה מעשה זה כדוגמא למסירות נפש של הראשונים שהתרחשו להם נסים.

ולכאורה לא ברור מה הראיה למסירות נפש מסיפור זה, הלא הדוגמא אינה מוצלחת שכן רב אדא מודה בעצמו שאם היה מתון יותר, לא היה עושה את מעשה הקנאות שעשה! אלא הקנאה היא שהובילה את רב אדא, היא קנאה טהורה ואמתית שאינה מאפשרת זמן לשאלות, האם מדובר ביהודיה או גויה? – אין זמן להרהר בכך לנוכח המצב הקשה המצריך פעולה מהירה. זו מעלתם של בני הדורות הראשונים שלא יכלו לסבול לבוש פרוץ; אם רב אדא היה ממתין, לא היו מתרחשים נסים בזכותו.

מעשה הקנאה הראשון בהיסטוריה היהודית הוא מעשה שמעון ולוי בפרשת שכם בן חמור דינה אחותם, יעקב אמר להם: "עכרתם אותי להבאישי ביושבי הארץ" (בראשית ל"ה, ל'). יעקב לא בא אליהם בטענה מוסרית. טענתו היא טענה פרגמטית על הסכנה שעלולה לצמוח ממעשה האחים; יושבי הארץ רבים הם ועלולים לצאת למלחמה נגד בית יעקב הדל עדיין בנפש. את התייחסותו המוסרית של יעקב לפרשת שכם אנו פוגשים רק בפרשת ויחי, בברכת יעקב לבניו, שם הוא מוכיח את שמעון ולוי במלים חריפות: "שמעון ולוי אחים, כלי חמס מכורזיהם" (בראשית מ"ט, ה). מפרש רש"י: "אומנות זו של רציחה חמס הוא בידכם, מברכת עשו היא זו, אומנות שלו היא, ואתם חמסתם אותה הימנו". יעקב רואה פגם שהשתמשו במידת הקנאות יתר על המידה, אך הקנאות עצמה מידה חיובית היא שיש להשתמש בה במינוח הנכון. לכן יש להפריד את שמעון ולוי ולפרסם בעם ובכך לדלל את הריכוז הגבוה של הקנאות. ההיסטוריה הוכיחה שעצתו של יעקב אכן הועילה; צאצאיו של לוי הביאו לידי ביטוי השימוש הרצוי במידת הקנאות. משה, מבית לוי הוא, לא ענש והרג המצרי רק בגלל ההכאה, אלא, כפי שהסביר רש"י: "מלקהו ורודהו [המצרי לעבר], ובעלה של שלומית בת דברי היה ונתן עיניו בה, ובלילה הוציאו מביתו והוא חזר ונכנס לבית ובא על אשתו, כסבורה שהוא בעלה וחזר האיש לביתו, וכשראה אותו מצרי שהרגיש בדבר היה מכהו ורודהו כל היום". קינא משה לכבודן של בנות ישראל.

בפרשת העגל, שבט לוי הוא היחיד שנגננה למשה העומד בשער המחנה וקורא: "מי לה' אלי" (שמות ל"ב, כו). מקרה נוסף של קנאות מבית היוצר של בני לוי אנו פוגשים במעשהו של פנחס בן אלעזר. ההוראה במעשה העגל הייתה ישירה של משה, פנחס הורג את זמרי על דעת עצמו. על מעשה זה, אומרים חז"ל, קמו עוררין. חכמי הדור ביקשו לנדונו, שכן הם ראו במעשהו אלימות שאינה ראויה ואינה על-פי חוקי התורה. אז באה ברכתו של הקב"ה אליו, ברכה שנתנה תוקף והעניקה לגיטימציה למעשה הקנאות: "...לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום" (כ"ה, י"א-י"ב). ברכת שלום? והדברים מאירים באור ברור ובהיר: "בקנאו את קנאתי". קנאתו של פנחס היא קנאה טהורה, נטולת נגיעות אישיות, קנאה שנובעת מתוך אהבת ה' בלבד.

היטיב לבטא זאת הרמח"ל ב"מסילת ישרים" (פרק י"ט): "זזה פשוט, מי שאוהב חברו אי אפשר לו לסבול שייראה שמכים את חברו או מחרפים אותו, ובודאי שיצא לעזרתו. גם מי שאוהב שמו יתברך לא יוכל לסבול ולראות שיחללו אותו, ושיעברו על מצוותיו... כי זהו תוקף האהבה שיוכל להראות מי שאוהב את בוראו באמת". אותו דחף של קנאה למצוות ה' מתוך דבקות ואהבת ה', הוא שעמד בבסיס מעשיו של מו"ח הרב זצוק"ל. הרב שמואל זעפרני, ראש ישיבת ההסדר "המאיר", ירושלים

הגליון מוקדש לעילוי נשמות הורינו היקרים **חנה (אווה) פלאוט ז"ל**, נפטרה ב-י"ד בתמוז תשס"ו ו**קלונימוס (קרלוס) פלאוט ז"ל**, נפטר ב-י"א בתמוז תש"ע. אנשי חסד ואמת. מוקדש ע"י הילדים ומשפחותיהם.

דיני השבוע ומנהגיו

שבת פרשת פנחס

הפטרה: "ויד ה' היתה" (מלכים א' יח, מו).

במנחה פרקי אבות: פרק ו'

יום שלישי: צום - שבעה עשר בתמוז

תענית ציבור - תחילת הצום מעלות השחר ירושלים: 3:59, ת"א: 3:59, חיפה: 3:55, באר שבע 4:03, אילת: 4:09.

סיום הצום: ירושלים: 20:10, ת"א: 20:08, חיפה: 20:11, באר שבע 20:08, אילת: 20:01.

'עננו' וקריאת התורה בתענית

בתענית ציבור, בחזרת התפילה בשחרית ובמנחה קובע ש"ץ ברכה נוספת בין ג'ואל ישראל ל'רפאנו' - 'עננו' וחזרת בברכה 'העונה (לעמו ישראל) בעת צרה'. יחיד אומרה בברכת "שומע תפילה" - בני ספרד בשחרית ומנחה, ובני אשכנז רק במנחה. (שולחן ערוך תקסו, א ובמשנה ברורה). יחיד אומר עננו אפילו אם הוא מתפלל ביחידות, אלא אם כן הוא אינו מתענה (שולחן ערוך ורמ"א תקסה, ובמשנה ברורה). יש אומרים שגם מי שאינו מתענה יאמר עננו אבל במקום לומר "ביום צום תעניתנו" יאמר: "ביום התענית הזה".

מוציאים ספר תורה בשחרית ובמנחה וקוראים לשלושה עולים 'יחל', והאשכנזים מפטירים במנחה 'דרשו ה' בהמצאו'.

ברכת 'העונה בעת צרה' וקריאת התורה בתענית ציבור נתקנה לציבור של מתענים דווקא (ביאור הלכה ס' תקסה ד"ה 'שאי אפשר'). דהיינו, ש"ץ קובע ברכה זו לעצמה, וכן קוראים בתורה, דווקא כשיש עשרה מתענים (שולחן ערוך תקסו, ג, וכף החיים) אבל כשאין עשרה מתענים אין ש"ץ קובע ברכה לעצמה ואין קוראים בתורה. לבני אשכנז - די בשבעה מתענים (משנה ברורה שם) אבל ש"ץ אומר 'עננו', כשאין מנין כאמור, בברכת 'שומע תפילה' בלי חתימת הברכה (משנה ברורה תקסו, יג).

מי שאינו מתענה, לא ישמש כש"ץ, התחיל כבר בתפילה או כשאין ש"ץ אלא מי שאינו מתענה, הריהו אומר 'עננו' ב'שומע תפילה' בלי חתימת הברכה, אך אינו אומר 'ביום צום תעניתנו', אלא 'ביום צום התענית הזה' (שולחן ערוך תקסו, ה ומשנה ברורה יח). כך גם לגבי הקורא בתורה. אם לא נמצא קורא מתענה, ויש מנין מתענים, כנ"ל - יקרא מי שאינו צם. לענין הוצאת הספר והגבהתו, אין מניעה לכבד גם מי שאינו מתענה (כף החיים תקסו, מח).

נוהגים, לפני השקיעה, שכהנים נושאים כפיהם. מי שאינו צם לא ישא כפיו ויצא החוצה.

שכח לומר "עננו"

יחיד ששכח: אם סיים ברוך אתה... שומע תפילה - ממשיך בתפילתו (שולחן ערוך תקסה, ב ומשנה

ברורה רצד, ז. בשולחן ערוך שם ד פסק: "ואפילו טרם פתח בברכה שלאחריה" ואומר "עננו" באלקי נצור לפני יהוה לרצון (שולחן ערוך שם וברמ"א), מבלי לחתום שומע תפילה. נזכר לאחר סיום תפילתו - אינו חוזר.

ש"ץ ששכח: אם נזכר לפני שחתם ברוך אתה... רופא חולי - אומר עננו וחוזר לתחילת רפאנו. חתם רופא חולי... לא חוזר אלא ממשיך בתפילה ואומר עננו בשומע תפילה. שכח גם שם - אינו חוזר (שולחן ערוך ורמ"א קיט, ד. משנה ברורה טז וביאור הלכה). יש מפוסקי ספרד שקבעו שבכל זאת יאמרנה לאחר חזרת הש"ץ ויחתום ברוך... שומע תפילה.

בין המצרים - ממאמרי הרב זוננפלד ב"ענג שבת" במדרש איכה רבה (א, כט) אמרו על הפסוק "כל רודפיה השיגוה בין המצרים" - אלו ימי צרה ומצוקה, משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב. בימים אלו נוהגים אבלות, אך תוקפה אינה אחידה. היא מחמירה משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב. נפרט אותה לדרגותיה ככלל - ואידך זיל גמור.

משבעה עשר בתמוז ממעטים בכל ענייני עונג ושמחה, אין מברכים ברכת 'שהחיינו' (אלא אם כן נזדמן לו פרי שלא יהא מצוי אחרי ימי בין המצרים, ומוטב לברך עליו בשבת) אין קונים בגדים חדשים (למעט בגדים שאינם חשובים, כגון גרביים וכדומה), אין עושים ריקודים ומחולות ונמנעים מדברי זמר, האשכנזים אינם נושאים נשים ואינם מסתפרים מ"ז בתמוז ועוד.

מראש חודש אב, אמרו במשנה (תענית פרק ד משנה ו) "משנכנס אב ממעטין בשמחה". האשכנזים נוהגים איסור כיבוס וגיהוץ, רחיצה של תענוג, אין אוכלים בשר ואין שותים יין ועוד.

מיום ראשון בשבוע שחל בו תשעה באב - אף מי שלא נהג בכל האמור נוהגים איסור בכל הני"ל. משבעה באב חמור יותר, שבו נכנסו הגוים להיכל (תענית כט, א).

מחצות יום ערב תשעה באב נוהגים דיני ערב תשעה באב.

ליל תשעה באב ויומו - עיצומו של צום וחלים עליהם כל הדברים האסורים בתשעה באב.

מחצות יום תשעה באב - מותר לשבת על מושב כרגיל וכו'.

מוצאי תשעה באב ועשרה באב עד חצות היום - עדיין אסור באכילת בשר ושתית יין, שכן אמרו "בתשעה באב לעת ערב הציתו אש בהיכל ונשרף עד שקיעת החמה ביום עשירי" (שולחן ערוך סימן תקנח ע"פ תענית שם). והאשכנזים נוהגים בהם איסור תספורת וכיבוס וכו' עד חצות היום.

שבת פרשת מטות

הפטרה: "דברי ירמיהו" (ירמיהו א, א).

במנחה פרקי אבות: פרק א'

גלגולו של ביטוי

דר' דניאל מלאך

על פיו יצאו ועל פיו יבואו

לפי רוב המפרשים עם ישראל יצא ויבוא למלחמה לפי החלטת המנהיג, אך יש שפרשו כי העם יצא ויבוא לפי פסק אלעזר הכהן. על פיו יצאו ועל פיו יבואו (כז כא) משתמשים בביטוי לתאר מנהיג שכולם שומעים בקולו, כגון מרן הרב: "ולא ידעו ולא יבינו שאין זו סברת מרן בש"ע שמפיו אנו חיינן על פיו יצאו ועל פיו יבואו" (שו"ת צדקה ומשפט חלק אורח חיים סימן ה), או בפניה לחכם, כשמודיעים לו כי כל מה שיפסוק יהיה מקובל עליהם: "על פי התורה אשר יורנו ועל המשפט על פיו יצאו ועל פיו יבואו" (שו"ת מהרלב"ח סימן קכז).

כך הגבאי של חברא קדישא: "נראה כי בני חברא קדישא המה הבעלים ע"י הגבאי אשר על פיו יצאו ועל פיו יבואו ולו משפט הבחירה" (שו"ת קול מבשר א, א), או האומן הגדול הקובע כיצד יארגו את השטיחים: "שהרי הם אינם עושים המלאכה במצות הישראל, אלא במצות האומן הגדול, על פיו יצאו ועל פיו יבואו" (שו"ת זרע אמת סי' לב).

לעתים אין יוצאים ובאים לפי אדם, אלא לפי לוח השנה: "היישמעאלים שלנו יש להם לוח לענותי היום והלילה שעל פיו יצאו ועל פיו יבואו הקוראים על המגדלים" (שו"ת ישמח לבב, חלק אורח חיים סימן י), וכן: "ישראל שבחוץ לארץ עובדי עבודה זרה בטהרה הם, כי בלוח העמים ישפיקו... איוואן עומד על הבמה ו"תוקע בשופר" ועם ישראל שומע לקולו, על פיו יצאו ועל פיו יבואו... ועל פיו יחוגו וישבתו" (אלחנן ליב לוינסקי, עוד מעט על איצטגנינות).

גם סידור בעל סמכות יכול להיות מורה דרך: "גולת הכותרת "תכלאל עץ חיים" בקבעו סדר ונוסח תפילה מפורש ומבואר וביסוס הנוסח הנכון של מתפללי נוסח בלדי, ומאז נקבע על פיו בד"כ הנוסח בבתי הכנסיות בלדי, ועל פיו יצאו ועל פיו יבואו" (הרב פנחס קורח בהקדמתו לסידור תכלאל המבואר).

הפרשה והארץ

יוסי דוד (מורה דרך מוסמך)
yossi.adi@gmail.com

כן בנות צלפחד דברת

אנו עומדים על ראש הר כביר בנחלת יוסף ומשקיפים צפונה ומזרחה. למרגלותינו, בראש העמק הפורה מספר מעיינות שופעים ותל הנקראים פרעה Farah ומזוהים עם העיר תרצה נחלת תרצה בת צלפחד. הנחל המנקז את העמק אל הירדן והשדות הפוריים נקראים תרצה. בהחלט ניתן להבין את משורר שיר השירים המשווה את יופי רעייתו לתרצה! מצפון נמצא הכפר יציד המשמר את השם יצת. על חרסים שנמצאו בעיר שומרון, בירת ממלכת ישראל, מוזכרת יצת כמעלת מיסים של תוצרת חקלאית וניתן ללמוד על גודלה וחשיבותה.

גם נעה וחגלה מוזכרות באותן תעודות כלכליות כשמות ערים בנחלת מנשה וגם שמידע מנכדי מנשה נושא שם עיר.

לאחר חורף ברוך גשמים נתן לראות מצפון לתצפית את עמק סנור המוצף ואת אזור עמק דותן אשר יש אומרים כי הוא עמק חפר האמיתי.

בתצפית דרומה נשקפת העיר שכם בין הרי עיבל וגריזים המזכירה את שם משפחת השכמי, בניקוד

שונה, מצאצאי יוסף. המילה שכם מתפרשת גם כחלק בברכת יעקב ולבניו. ליוסף מובטח "שכם אחד על אחיו" - חלק נוסף ויתר על אחיו. יוסף בן יעקב נחל שני שבטים בארץ ישראל כדין בכור - הראשון הנולד לרחל, שני המטות, מנשה ואפרים זכו לנחלות גדולות ופוריות במרכז ארץ ישראל, כברכת אביו, ממזרח וממערב לירדן.

סיפור ומעשה

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן (כה-יא)

פנחס לא ניקרא כהן כי נולד לפני שחילקו הכהונה אך אחרי קינאתו את קינאת ה' זכה להיות כהן: "הנני נותן לו את בריתי שלום". בזכות מסירות הנפש של פנחס שלא פחד שיהרג בידי שבט שמעון וידוע ניקמת דינה במעשה שכם, בידי שבט שמעון. פשוט גם שפינחס לא תיאר לעצמו שמלאך ה' יעזור לו.

מסופר במדרש תנחומא על שנים עשר ניסים שקראו לפנחס באותו ארוע, כמו לדוגמה שהרומח לא נישבר בביטנם של זמרי וכוזבי בועז, פנחס העלה אותם למעלה על הרומח כמו שיפוד באויר שזה דורש המון כח. נס נוסף שלא פרחו נישמתם מיד, כדי שפינחס לא יטמא למת. ולא טיפספו טיפות של דם מבטנהם שלא יטמאו את פנחס הכהן ותלה אותם על ענף העץ שכולם יראו והענף לא נשבר.

למעשה כל שבט שמעון רצה לפגוע בפנחס, ונעשה נס והמלאך עצר אותם. להמחיש את גבורת פנחס המשילו במשל על מעשה שהיה.

מעשה במלך שהלך עם נער שליווה אותו מחצר המלוכה לעיירה סמוכה. עוד הם הולכים בדרך, ושווד שלא הכיר את המלך, תקף אותם. הנער לא חשב פעמיים, הוא הגן על המלך במסירות גדולה. המלך העריך מעשה הנער עד כדי כך, ונתן לו 100.000 זהובים.

כעבור כמה חודשים קרה את למלך מקרה דומה. הפעם כבר היו כמה שודדים. המלך הפעם הלך בלוי שומר ראשו. לא עבר זמן רב ושומר ראשו האישי של המלך חיסל את השודדים. שומר הראש ידע על המתנה שקיבל הנער מהמלך. חשב השומר ראש בטח שנגיע לארמון מחכה לי מסיבות זהובים וחיים מאושרים והנה עבר חודש חודשים וכלום לא קרה. שאל השומר את המלך ברמזים ולא הבין המלך עד שהשומר אגר אומץ ואמר למלך לנער עשית מסיבה ונתת לו זהובים ואילו אני הצלתי אותך משני שודדים ולי לא נתת כלום.

ענה לו המלך, זה התפקיד שלך לזה הוכשרת ונועתת ובשביל זה אתה מקבל משכורת ואילו אותו נער זה היה פלא פלאים איך מסר את נפשו למען שהוא לא היה חייב ולא היה לו ביטחון ואינו הוכשר למצבים הללו ועשה מעל המוטל עליו ואילו אתה עשית את המוטל עליך לכן אין אתה ראוי ליחס מיוחד. כך קרה עם פנחס שנאמר ויקום "מהעדה" מהי עדה? קם מעדת סנהדרין. פנחס לא איש מלחמה וגם אינו מאומן לאלימות, שופט בתוך עדת סנהדרין היה ומסר את נפשו על קידוש ה' לקנאות את קינאתו בתפקיד שלא מוטל עליו ושלא הוכשר בשבילו, ממתן שופט מתעסק עם עבריינים - זה נתון למשטרה, ואם צריך השופט שופט אותם לאחר שנגעצו.

אלא זה היה פלא שעשה פנחס מעל המוטל עליו ולכן אמר ה' הנני נותן לו את בריתי שלום.